

RAPPORT

Voorstel kwaliteitsniveau onderhoud openbare ruimte

Beemster Kwaliteit

Klant: Gemeente Beemster

Referentie: T&PR001D01

Versie: 01/Finale versie

Datum: 25 juli 2016





HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Laan 1914 no.35
3818 EX Amersfoort
Netherlands
Transport & Planning
Trade register number: 56515154

+31 88 348 20 00 **T**
+31 33 463 36 52 **F**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Voorstel
kwaliteitsniveau onderhoud
openbare ruimte
Ondertitel: Beemster Kwaliteit
Referentie: T&PR001D01
Versie: 01/Finale versie
Datum: 25 juli 2016
Projectnaam:
Projectnummer: BE2271
Auteur(s): Lennert van Dien

Opgesteld door: _____

Gecontroleerd door: _____

Datum/Initialen: _____

Goedgekeurd door: _____

Datum/Initialen: _____

Classificatie
Open



Disclaimer

No part of these specifications/printed matter may be reproduced and/or published by print, photocopy, microfilm or by any other means, without the prior written permission of HaskoningDHV Nederland B.V.; nor may they be used, without such permission, for any purposes other than that for which they were produced. HaskoningDHV Nederland B.V. accepts no responsibility or liability for these specifications/printed matter to any party other than the persons by whom it was commissioned and as concluded under that Appointment. The quality management system of HaskoningDHV Nederland B.V. has been certified in accordance with ISO 9001, ISO 14001 and OHSAS 18001.



1	Inleiding	1
1.1	Traject Kwaliteitskeuzes Beemster	1
1.2	Het doel van deze notitie en het vervolg	1
1.3	Leeswijzer	2
2	Visie op beheer en kwaliteit	3
2.1	Sturen op onderhoudskwaliteit vanuit belangen	3
2.2	Belangen gemeente Beemster	4
2.3	Focus op onderhoudskwaliteit	4
2.4	Kwaliteit meten: CROW Beeldkwaliteitsystematiek	5
3	Huidige kwaliteit	7
3.1	Beschikbare gegevens	7
3.2	Inschatting kwaliteitsniveau	7
3.3	Globaal beeld: Tevredenheid met huidige kwaliteit	8
4	Scenario's	9
4.1	Financiële basis	9
4.2	Onderverdeling areaal	10
4.3	Scenario's	11
4.3.1	Scenario 0: Alles op B/C	12
4.3.2	Scenario 1: Alles op B-niveau, parels op A-niveau	13
4.3.3	Scenario 2: Alles op B-niveau	14
4.3.4	Scenario 3: Alles op C-niveau, Parels op B	15
4.3.5	Scenario 4: Alles op C-niveau	16
5	Conclusie en ontwikkelagenda	17



1 Inleiding

De gemeente Beemster heeft het beheer van de openbare ruimte op basis van de beschikbare budgetten gestuurd; de bezuinigingsopgave van de afgelopen jaren heeft dit versterkt. De gemeente wil gaan sturen op een kwaliteitsambitie die is afgestemd op de doelstellingen van de gemeente.

1.1 Traject Kwaliteitskeuzes Beemster

In dit traject geeft de gemeenteraad richting aan het kwaliteitsniveau dat de Beemster wil behalen: het ambitieniveau. Het is bedoeld als eerste stap op weg naar kwaliteitsgestuurd beheer. Onderdeel van het traject waren twee workshops waarin gemeenteraadsleden samen met de dorpsraden van (Middenbeemster, Zuidoostbeemster, Noordbeemster en Westbeemster) en de stichtingen Nekkerzoom en Beemster Groen hun inbreng hebben geleverd omtrent de huidige en gewenste kwaliteit.

In het traject kwaliteitskeuzes en ook in deze notitie zijn de volgende disciplines in beschouwing genomen:

- verhardingen;
- civiele kunstwerken;
- straatmeubilair inclusief verlichting;
- groen
- speelvoorzieningen;
- sportvelden
- reiniging (straatvegen, hondenpoep, zwerfvuil, onkruidbestrijding verhardingen).

Voor de riolering is de manier van instandhouding in het GRP beschreven, daarom is het niet meegenomen in dit traject. Ook ligt de focus in dit traject op openbare ruimte die de gemeente zelf in beheer heeft. Alles dat door derden beheerd wordt is daarom niet meegenomen (denk aan de wegen in het buitengebied of sommige beeldbepalende gebouwen of percelen, zoals de CONO).

Verder gaat deze notitie met name over de onderhoudskwaliteit. Wat hieronder wordt verstaan, wordt nader toegelicht in par. 2.1.

1.2 Het doel van deze notitie en het vervolg

Met deze beleidsnotitie doen we een voorstel voor het “Beemster Kwaliteitsniveau”. Deze notitie is tot stand gekomen naar aanleiding van de genoemde workshops met de gemeenteraad, de dorpsraden en stichtingen in april en juni 2016.

In deze beleidsnotitie hebben wij de resultaten van de workshops meegenomen. Onderdeel van de resultaten is een voorstel voor het na te streven onderhoudsniveau in de gemeente Beemster.

Dit rapport vormt de basis voor de gemeenteraad om een onderbouwde keuze te maken voor een ambitieniveau in de gemeente Beemster. Dit gebeurt op basis van een globale kostenraming voor verschillende kwaliteitsniveaus.

Als de gemeenteraad richting gegeven heeft wordt in de beheerplannen een gedetailleerde doorrekening van de kosten gemaakt. Hiervoor moeten echter eerst de beheergegevens beter op orde gebracht worden zodat een goed beeld ontstaat.



1.3 Leeswijzer

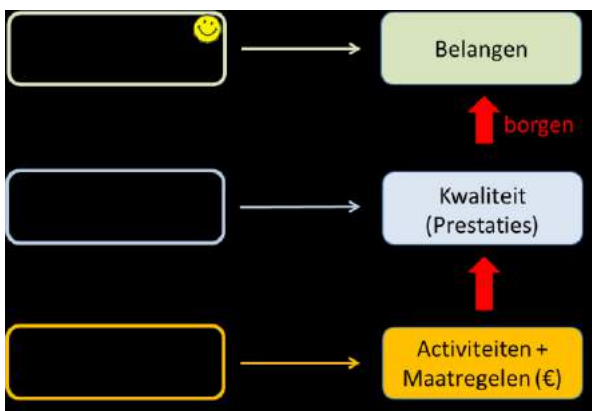
In hoofdstuk twee wordt de visie op beheer en kwaliteit uiteengezet. In hoofdstuk drie wordt de kwaliteit van de openbare ruimte besproken en in het vierde hoofdstuk worden de financiële kaders zoals deze in 2016 bekend zijn benoemd. Hoofdstuk vijf bevat de keuzemogelijkheden en in hoofdstuk zes wordt een conclusie getrokken.

2 Visie op beheer en kwaliteit

2.1 Sturen op onderhoudskwaliteit vanuit belangen

Professioneel beheer begint in onze visie niet primair bij de kapitaalgoederen, maar bij de belangen en doelen van belanghebbenden. De fysieke objecten zijn daarbij niet het primaire doel maar een middel om deze belangen en doelen te borgen. Dit betekent dat de prestaties en risico's van de kapitaalgoederen in het verlengde moeten liggen van deze belangen en doelen.

Wij hanteren onderstaand plaatje als model.



Figuur 1: Model onderhoudskwaliteit vanuit belangen

In dit plaatje staan de belangen van de eigenaar (het bestuur) en haar belanghebbenden (stakeholders) bovenaan. In het geval van Beemster gaat het bij deze belangen bijvoorbeeld om economie, toerisme, cultureel erfgoed en burgerparticipatie, zoals blijkt uit het Coalitieakkoord 2014-2018 “Met hoofd en hart voor Beemster”. De gedachte achter professioneel beheren is dat de kwaliteit van de openbare ruimte in Beemster zodanig moet zijn dat deze gericht is op het optimaal borgen van deze belangen.

Deze kwaliteit wordt uitgedrukt op verschillende niveaus: de gehele openbare ruimte en functionele eenheden daarbinnen (zoals bijvoorbeeld hoofdinfrastructuur, woonkernen, bedrijventerrein e.d.).

De kwaliteit van de openbare ruimte kan worden beïnvloed door maatregelen (waaronder onderhoud en reconstructie) en activiteiten (bijvoorbeeld vergunningverlening) die geld en inspanning kosten. De gedachte achter professioneel beheren is dat het geld en de inspanningen die in het beheer worden gestopt gericht moeten zijn op het behalen/borgen van de kwaliteit van de openbare ruimte. Dit op zodanige wijze dat daarmee de belangen van de eigenaar en de belanghebbenden optimaal worden geborgd.

2.2 Belangen gemeente Beemster

Twee universele belangen die voor alle gemeenten van toepassing zijn zijn veiligheid en toegankelijkheid van de openbare ruimte. Dit geldt ook in de Beemster.

In de gemeente Beemster blijken daarnaast de volgende aanvullende belangen een cruciale rol te spelen. Deze worden genoemd in het collegeprogramma “met hoofd en hart voor Beemster” en in het coalitieakkoord 2014-2018:

- *UNESCO Werelderfgoed: De Beemster is een historisch belangrijk gebied, daarom is de droogmakerij opgenomen als UNESCO werelderfgoed. Dit geeft de gemeente een unieke positie*
- *Economie en Toerisme: De gemeente versterkt met partners het toerisme en zorgt voor een goed ondernemersklimaat*
- *Burgerparticipatie: Betrokkenheid van bewoners en bedrijven wordt gezien als onmisbaar op vele beleidsterreinen.*

Bij het kwaliteitsgestuurd beheer is het dus belangrijk om deze belangen in ogenschouw te nemen.

Uitgangspunt rentmeesterschap

Uit de workshops bleek dat rentmeesterschap voor de gemeente een belangrijk uitgangspunt is. Hiermee wordt bedoeld dat de gemeente zuinig is op haar kapitaalgoederen en streeft naar zo laag mogelijke kosten over de hele levensduur. Daarbij hoort de verplichting om nú preventief onderhoud te plegen om hogere kosten in de toekomst te voorkomen. Of met een concreet voorbeeld: nú het schrale houtwerk van een kozijn schilderen om hoge vervangingskosten in de toekomst te voorkomen.

2.3 Focus op onderhoudskwaliteit

De kwaliteit van de openbare ruimte is afhankelijk van drie factoren, te weten de inrichting, het gebruik en de onderhoudskwaliteit van de openbare ruimte.



Figuur 2: Kwaliteitsbepalende factoren openbare ruimte

Inrichting en gebruik

Dit traject richt zich niet op de inrichting en het gebruik van de openbare ruimte. Om een goede inrichtingskwaliteit te borgen is in 2015 de LIOR voor de gemeente Beemster opgesteld. Deze gaat over hoe de ruimte moet worden ingericht. Is de straat breed genoeg? Toegankelijk voor mindervaliden? Etc..

Regulering van het gebruik wordt o.a. voorzien in diverse aanpalende beleidsopgaven als horecabeleid, hondenbeleid, verkeersmaatregelen etc. Hier gaat het om vragen als: welk gebruik is wel- of niet toegestaan?

Onderhoudskwaliteit

In dit traject ligt de focus op de onderhoudskwaliteit van de openbare ruimte. Het belang van goed onderhoud is van grote maatschappelijke waarde: de openbare ruimte staat niet op zichzelf maar vormt een groot deel van de leefomgeving voor de bewoners en bezoekers van Beemster. Ook het financiële belang van het op de juiste manier in stand houden van de openbare ruimte is groot: de gemeente heeft volgens een globale schatting ca. 100 miljoen euro aan vervangingswaarde van kapitaalgoederen in beheer.

Deze onderhoudskwaliteit kan de gemeente beïnvloeden door het nemen van onderhoudsmaatregelen en het vervangen van kapitaalgoederen aan het einde van de levensduur.

De gemeente Beemster kiest voor sturen op kwaliteit; een vastgesteld ambitieniveau leidt straks tot een bepaald onderhoudsregime en een niveau van kosten dat de gemeente accepteert. Eerder is vooral gestuurd op beschikbaar budget (onder druk van bezuinigingen) waardoor de kwaliteit terug liep als budgetten minder werden, los van de belangen van de gemeente Beemster. Om het ambitieniveau te bepalen worden de belangen van de gemeente Beemster als uitgangspunt gebruikt. Deze worden vertaald in een meetbaar kwaliteitsniveau.

2.4 Kwaliteit meten: CROW Beeldkwaliteitsystematiek

Om te sturen op kwaliteit moet je deze objectief kunnen meten. Het CROW heeft hiervoor een

	ALGEMEEN	BEELDKWALITEIT	TECHNISCHE KWALITEIT
A+	Zeer goed	Prachtig	(Zo goed als) nieuw
A	Goed	Mooi	Technisch dik in orde
B	Voldoende	Voldoende	Heel en veilig
C	Matig	Sober / schraal	Discomfort, veiligheid nog net niet in het geding
D	Te slecht	Verloedering	Kapitaalvernietiging, functieverlies, aansprakelijkstelling

kwaliteitssysteem ontwikkeld waarmee dit per onderwerp in beeld gebracht kan worden.

We hanteren de volgende indeling in kwaliteitsniveaus. Hierin is de beeldkwaliteit en de technische kwaliteit opgenomen.

Tabel 1: Toelichting beeld- en technische kwaliteit

Het CROW beeldkwaliteit systeem heeft zijn beperkingen. Beeldkwaliteit zegt iets over de aantrekkelijkheid maar geeft in sommige gevallen onvoldoende beeld van de technische kwaliteit (veiligheid en functionaliteit). Zeker bij de lagere beeldkwaliteitsniveaus (vanaf C) kan het voorkomen dat de technische kwaliteit eerder kritiek is dan de beeldkwaliteit.

Voorbeeld: *Een brug ziet er nog goed uit omdat er een nieuw dek is aangebracht maar de houten palen staan door houtrot op instorten.* In het voorbeeld is de technische kwaliteit leidend; de brug zal dus vervangen worden.

Open



Uitgangspunt basisniveau

Tijdens de workshops bleek dat de gemeente niveau C ziet als een minimaal basisniveau. Het ambitieniveau dient minimaal te liggen op dit basisniveau C.

3 Huidige kwaliteit

3.1 Beschikbare gegevens

De gemeente Beemster heeft over het geheel genomen in beeld wat de gemeente in beheer heeft; het is alleen niet precies bekend in welke staat alles is. In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de hoeveelheden op hoofdlijnen.

Tabel 1: Disciplines en hoeveelheden

Disciplines	Hoeveelheden
Verhardingen	310.000m2 verhardingen
Kunstwerken	50 bruggen 80 duikers 12 stuwen, 8 pompgemalen
Groen en sportvelden	470.000m2 groen 5.100 bomen
Spelen	78 speeltoestellen 12 speelplaatsen
Meubilair (incl verlichting)	6.000 stuks divers meubilair
Straatreiniging	(zie wegen)

Conclusie

Er is voldoende bekend om een (groeve) raming van de kosten te maken. Om uiteindelijk tot een beheerplan voor de komende jaren te komen is nog inspectie- en inventarisatiewerk nodig voor met name meubilair maar ook voor kunstwerken, groen en de sportvelden.

3.2 Inschatting kwaliteitsniveau

Het huidige kwaliteitsniveau is door Royal HaskoningDHV en de beheerders ingeschat. De resultaten zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 2: Inschatting kwaliteitsniveau

Disciplines	Kwaliteitsniveau	Opmerkingen
Verhardingen	B	o.b.v. inspectie 2015
Kunstwerken	B-C	o.b.v. veldbezoek / foto's
Groen	B-C	o.b.v. veldbezoek; beeld C maar technisch B-C
Spelen	B	o.b.v. veldbezoek; veiligheid is geborgd met inspectie.
Sportvelden	Niet bekend	
Meubilair (incl verlichting)	Divers	o.b.v. veldbezoek; een heel divers beeld
Straatreiniging	B	o.b.v. veldbezoek. Beeld is divers (graffiti, hondenpoep, afval etc). Onkruidbestrijding zorgpunt: zakt naar D ¹ .

¹ Dit heeft o.a. te maken met het vervallen van de mogelijkheid chemisch onkruid te bestrijden; duurdere mechanische verwijdering blijft mogelijk.

Conclusie

De kwaliteit, die de deelnemers van de de raad, de dorpsraden en stichtingen ook buiten hebben kunnen zien tijdens de eerste workshop, ligt over het algemeen op een B-niveau met op diverse plaatsen een lagere kwaliteit: niveau C. Om dit niveau in de komende jaren te behouden zijn op onderdelen wel aanvullende maatregelen nodig zoals bij de onkruidbestrijding en er moet voldoende geld beschikbaar zijn voor de vervangingen als het einde van de levensduur is bereikt. Dit laatste is nog niet geborgd en verdient nog nadere aandacht.

3.3 Globaal beeld: Tevredenheid met huidige kwaliteit

Tijdens de eerste workshop is aan raadsleden en vertegenwoordigers van de dorpsraden en stichtingen gevraagd om een mening te vormen over het kwaliteitsniveau. De resultaten waren als volgt:

Tabel 3: Beleving kwaliteit uit Workshop

	Voldoet aan basisniveau (%)	Voldoet aan Ambitieniveau (%)	Opmerkingen
Middenbeemster	93	77	
Westbeemster	100	93	
Zuidoostbeemster	75	69	
Noordbeemster	85	7	Betreft ontwikkellocatie
Bedrijventerrein	86	86	
Begraafplaats	69	0	Wordt reeds aangepakt
Hoofdinfrastructuur	100	80	

De raadsleden merkten daarnaast op dat er wel aandacht besteed moet worden aan de onkruidbestrijding. En de inrichtingskwaliteit zou op diverse punten verbeterd kunnen worden zoals de toegankelijkheid voor mindervaliden.

Conclusie

Uit de workshops is het beeld ontstaan dat het huidige niveau door een grote meerderheid wordt gezien als voldoende. Uitzondering hierop zijn de twee locaties waar een project aanstaande is (begraafplaats en Noordbeemster). Het huidige niveau voldoet op hoofdlijnen aan het ambitieniveau.

Hiermee is dus geen aanleiding om het ambitieniveau voor de toekomst drastisch te wijzigen: de kwaliteit is op dit moment niet te hoog en ook niet te laag. Wel werden diverse aandachtspunten benoemd die voornamelijk met inrichting te maken hebben en daarnaast werd de onkruidbestrijding genoemd als aandachtspunt.



4 Scenario's

De gemeenteraad wil op basis van dit traject een richting geven voor het kwaliteitsniveau van het onderhoud. Er zijn verschillende scenario's mogelijk die we in dit hoofdstuk beschrijven.

4.1 Financiële basis

De financiële berekening achter de scenario's is gebaseerd op de huidige kennis van het areaal. Hier zal nog een verdiepingsslag in gemaakt moeten worden om tot een goed beheerplan en verbeterd financieel inzicht te komen.

Dat betekent ook dat de absolute bedragen in dit hoofdstuk nog kunnen wijzigen; voor de relatieve vergelijking tussen scenario's is het minder van belang. Er is dus op basis van deze berekeningen wel een goede afweging te maken tussen de scenario's onderling maar de absolute bedragen zullen nog veranderen.

Op basis van deze berekeningen lijkt er voor het handhaven van het huidige kwaliteitsniveau een klein tekort te zijn bij de exploitatie. Een groter tekort is te zien voor vervangingen.

Naast de doorgevoerde bezuinigingen die zijn doorgevoerd zijn er de volgende oorzaken van dit tekort:

1. dat in de begroting geen rekening is gehouden met het vervangen van diverse objecten;
2. de budgetten zijn in de afgelopen jaren 'bevoren' ondanks areaaluitbreiding. Nieuw areaal is opgeleverd zonder dat er structurele beheerbudgetten voor vrijgemaakt zijn in de exploitatie. Dat betekent dat er per 'vierkante meter' minder beschikbaar is.
3. er is geen indexatie toegepast. Elk jaar worden prijzen iets hoger maar het budget is niet gestegen.

Als het huidige budget gehandhaafd wordt, dan loopt de kwaliteit de komende jaren dus verder terug. Om dit te voorkomen is structureel extra budget nodig, vooral voor vervangingen. Er zijn hiervoor verschillende financieringsmethoden, zie het onderstaande kader. Op het benodigde budget wordt ingegaan in het nulscenario.

Financieringsmethoden vervangingen

In het organiseren van de financiën voor het vervangingen in de openbare ruimte heeft de gemeente diverse mogelijkheden. Er zijn drie mogelijkheden om het tekort op te lossen:

Instellen meerjaren onderhoudsvoorziening: De meest voor de hand liggende methode om het budget beschikbaar te stellen is een voorziening treffen voor de openbare ruimte waarin gereserveerd wordt voor vervangingen; een voorwaarde hiervoor is een actuele meerjarenplanning die aantoont dat deze reserveringen nodig zijn.

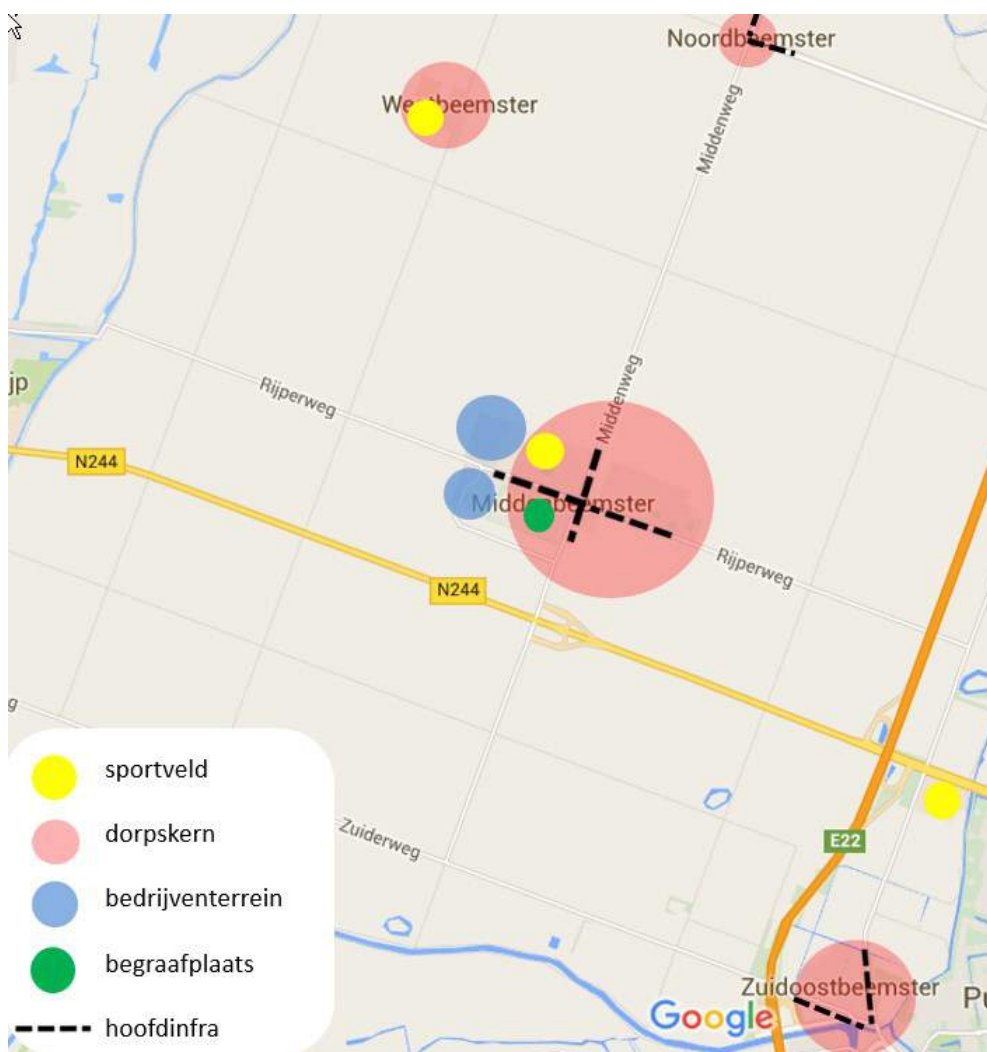
Jaarlijks aanvragen: De gemeente kan er voor kiezen jaarlijks te bekijken of er geld nodig is voor vervangingen; dan moet de organisatie elk jaar dat vervangingen nodig zijn geld aanvragen bij de gemeenteraad. Het risico is dat dit niet in de begroting past omdat de budgetten elders zijn ingezet.

Kapitaliseren: Ook is het een optie om vervangingen om te zetten naar een kapitaalslast (rente+afschrijvingen). Dit werkt ongeveer als een hypotheek: je leent geld en schrijft daarna jaarlijks over een lange periode af. In het begin leidt dit tot lagere lasten maar als je jaarlijks dit soort leningen aan gaat zullen de kapitaalslasten (rente en afschrijvingen) steeds meer worden. Uiteindelijk worden hierdoor de totale kosten niet lager maar eerder hoger.

4.2 Onderverdeling areaal

Functionele eenheden

De gemeente heeft woonkernen, industrieterreinen, hoofdinfrastructuur, sportvelden en de begraafplaats benoemd als functionele eenheden. Het is mogelijk om hierin verschillende kwaliteitsniveaus te kiezen.



Figuur 3: Functionele eenheden

Op dit moment hebben we geen onderverdeling gemaakt in functionele eenheden in de scenario's omdat er geen wens uit de workshops bleek om het kwaliteitsniveau te variëren. Ook in financieel opzicht zou dit geen significante verschillen opleveren omdat ca. 90% van de openbare ruimte valt onder de functie 'woonkern'.

Pareltjes

Uit de workshops blijkt dat Beemster wel een aantal specifieke 'pareltjes' in de openbare ruimte kent. Dit zijn de plaatsen die van meer dan gemiddeld belang zijn voor bewoners en bezoekers van de gemeente.

Tabel 4: Pareltjes:

Pareltjes	
Kern van Middenbeemster	Gemeentetuin, Middenbeemster
IJsbaan, Middenbeemster	Kerkplein, Westbeemster
Begraafplaats, Middenbeemster	Oostdijk, Zuidoostbeemster
Het Landje, Middenbeemster	Verzetsplein, Zuidoostbeemster

Daarnaast zijn er ook niet door de gemeente beheerde parels als de CONO fabriek, de Nachtegaal en de Forten. Deze spelen in de berekeningen geen rol omdat de gemeente het beheer hiervan niet doet.

Het is mogelijk om voor deze pareltjes een hoger onderhoudsniveau te kiezen. Welke parels er precies gekozen worden voor een hoger niveau is in deze fase nog niet van belang. Het gaat als we van de bovengenoemde parels uit gaan om ongeveer 5% van het totale areaal.

4.3 Scenario's

Om te onderzoeken wat de consequenties zijn van het verlagen of verhogen van de onderhoudskwaliteit zijn de volgende scenario's uitgewerkt. Waarbij per gebied telkens een beeldkwaliteitsniveau is gekozen.

Tabel 5: De scenarios vergeleken

Scenario	Beemster	'Pareltjes'	Meerkosten t.o.v. nulscenario in k€	
			Exploitatie	Vervanging
0 Nulscenario	B/C	B/C	0	0
1 Alles B, parels A	B	A	+ 130	0
2 Alles B	B	B	+ 110	0
3 Alles C, parels B	C	B	- 115	0
4 Alles C	C	C	- 130	0

In deze tabel zijn, om een goede relatieve vergelijking tussen scenario's te kunnen maken, de meerkosten t.o.v. het nulscenario in beeld gebracht. Let op: voor dit nulscenario zijn t.o.v. de huidige beschikbare middelen structureel extra middelen nodig voor onderhoud en vervanging (zie par. 4.3.1).

4.3.1 Scenario 0: Alles op B/C

Het scenario

- De openbare ruimte moet blijven zoals het nu is: een B/C kwaliteit voor de totale openbare ruimte.
- De budgetten blijven zoals het is behalve waar deze nu ontoereikend zijn om het huidige niveau te handhaven.

Financiën

In totaal is in de huidige begroting €920.000² euro voor exploitatie beschikbaar en €330.000³ per jaar voor vervangingen. De benodigde middelen liggen hoger:

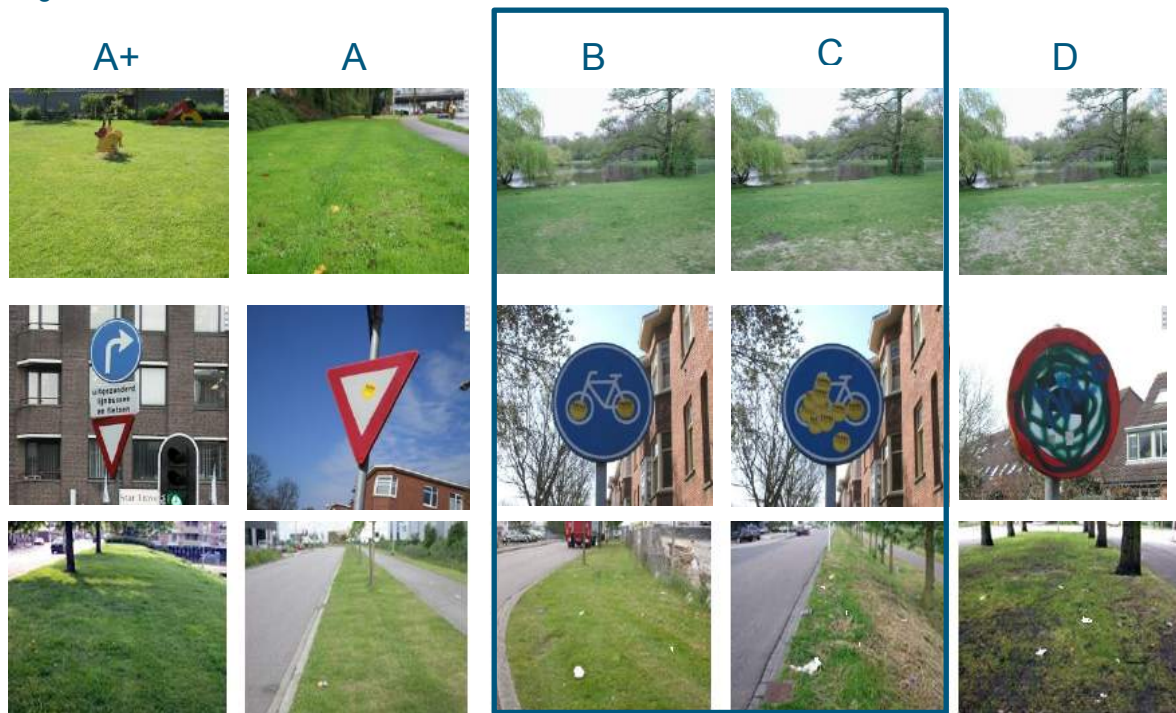
- Exploitatie: structureel € 60.000 aanvullend budget benodigd
- Vervangingen: structureel € 175.000 aanvullend budget benodigd.

Let op: dit zijn indicatieve bedragen. Deze kunnen nog aanzienlijk veranderen na het opstellen van de beheerplannen. Enkele redenen dat dit tekort is ontstaan zijn genoemd in paragraaf 4.1.

Gevolgen

Het scenario is een continuering van de huidige situatie. De kwaliteit zal in dit scenario blijven zoals hij is nu is (niveau B-C). Er zijn onderdelen en plaatsen waar het onderhoud minimaal wordt uitgevoerd maar over het geheel genomen is de openbare ruimte in redelijke staat.

Een bepaalde mate van ontevredenheid bij de bevolking op onderdelen moet worden geaccepteerd. Het kwaliteitsniveau ligt niet hoog, daarom zal de tevredenheid van bewoners (nu: rapportcijfer 6.6) mogelijk nog iets dalen.



Figuur 4: Nulscenario

² Bron: begroting Beemster 2016

³ Gemiddelde van begrote investeringen in de openbare ruimte 2009-2015.

4.3.2 Scenario 1: Alles op B-niveau, parels op A-niveau

Het scenario

- De openbare ruimte krijgt op onderdelen die nu C-niveau scoren een impuls. De parels van de gemeente worden op A-niveau onderhouden.
- Er is een investering nodig om eventuele achterstanden weg te werken.

Financiën

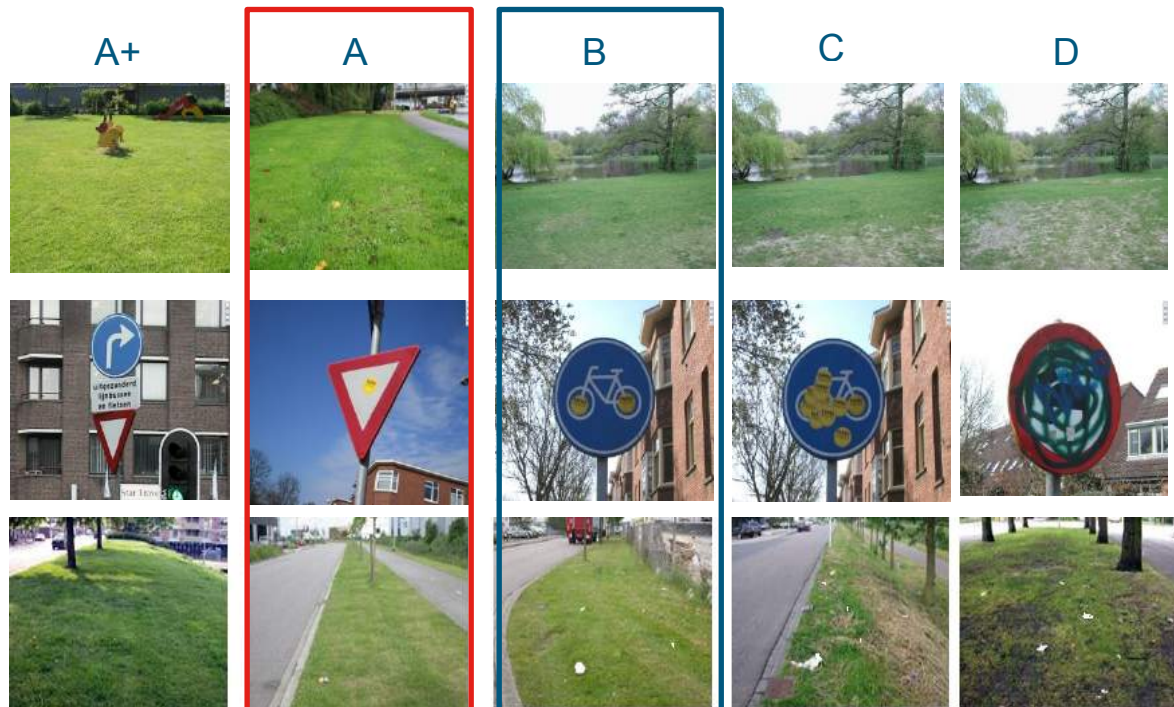
Voor dit scenario is ca. € 130.000 extra benodigd ten opzichte van het nulscenario. Dit gaat voornamelijk om structureel exploitatiebudget. De vervangingen blijven ongeveer gelijk. Er is nog geen beeld over de eventuele investeringen om de parels op een hoger niveau te brengen, dit vergt nader onderzoek.

Gevolgen

Scenario 1 is een verbetering van de huidige situatie. Enige tijd geleden is door de gemeenteraad besloten het kwaliteitsniveau te verlagen, deze keuze herstelt ongeveer het oude niveau.

Er zijn geen negatieve gevolgen bij een keuze voor dit kwaliteitsniveau. Er is wel enige schade zichtbaar maar over het geheel genomen ziet de gemeente er redelijk uit; de pareltjes zijn op hoog niveau onderhouden.

Hiermee draagt dit scenario op een positieve manier bij aan de doelen van de gemeente; namelijk aantrekkelijk zijn voor toerisme, economie en de zorg voor het werelderfgoed.



Figuur 5: Scenario 1

4.3.3 Scenario 2: Alles op B-niveau

Het scenario

- De openbare ruimte wordt iets verbeterd zodat alles op een B-niveau zit.
- De budgetten blijven zoals het is behalve waar deze nu ontoereikend zijn om het huidige niveau te handhaven.

Financiën

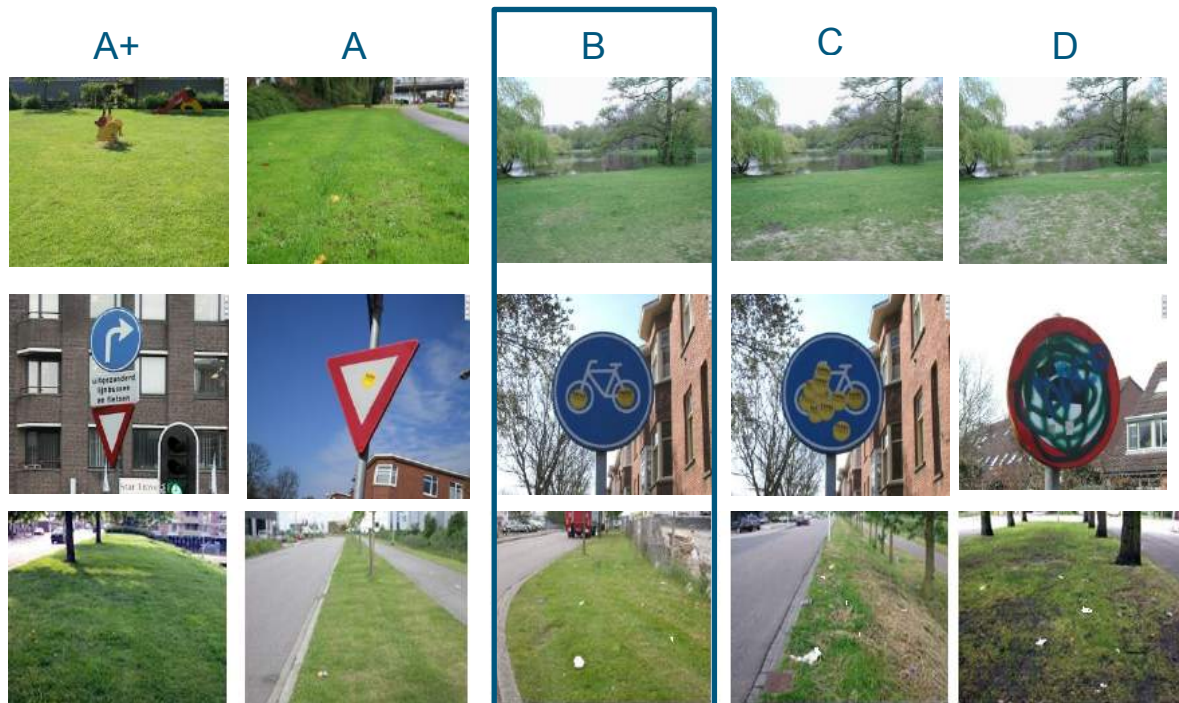
In totaal is voor dit scenario ca. € 110.000 aanvullend budget benodigd ten opzichte van het nulscenario. Dit zit voornamelijk in de exploitatie. De benodigde investeringen blijven ongeveer gelijk.

Gevolgen

De openbare ruimte wordt iets beter onderhouden dan het huidige niveau. Het scenario is een heel gebruikelijk scenario. Alle openbare ruimte is op een redelijk niveau: dat wil zeggen niet zonder gebruikssporen en schade, maar wel veilig en voldoende aantrekkelijk met het oog op toerisme en economie.

Er treden zeer beperkte risico's op en de verwachting is dat de tevredenheid van bewoners zich zal stabiliseren op het huidige niveau.

Het scenario staat de doelen van de gemeente niet in de weg; de gemeente blijft aantrekkelijk voor toerisme en economie en het kwaliteitsniveau doet geen afbreuk aan het werelderfgoed.



Figuur 6: Scenario 2

4.3.4 Scenario 3: Alles op C-niveau, Parels op B

Het scenario

- De openbare ruimte zal achteruit gaan tot het basisniveau; dit is niet mooi maar wel veilig en kapitaalvernietiging wordt voorkomen.
- Alleen de parels worden nog op een redelijk niveau onderhouden.

Financiën

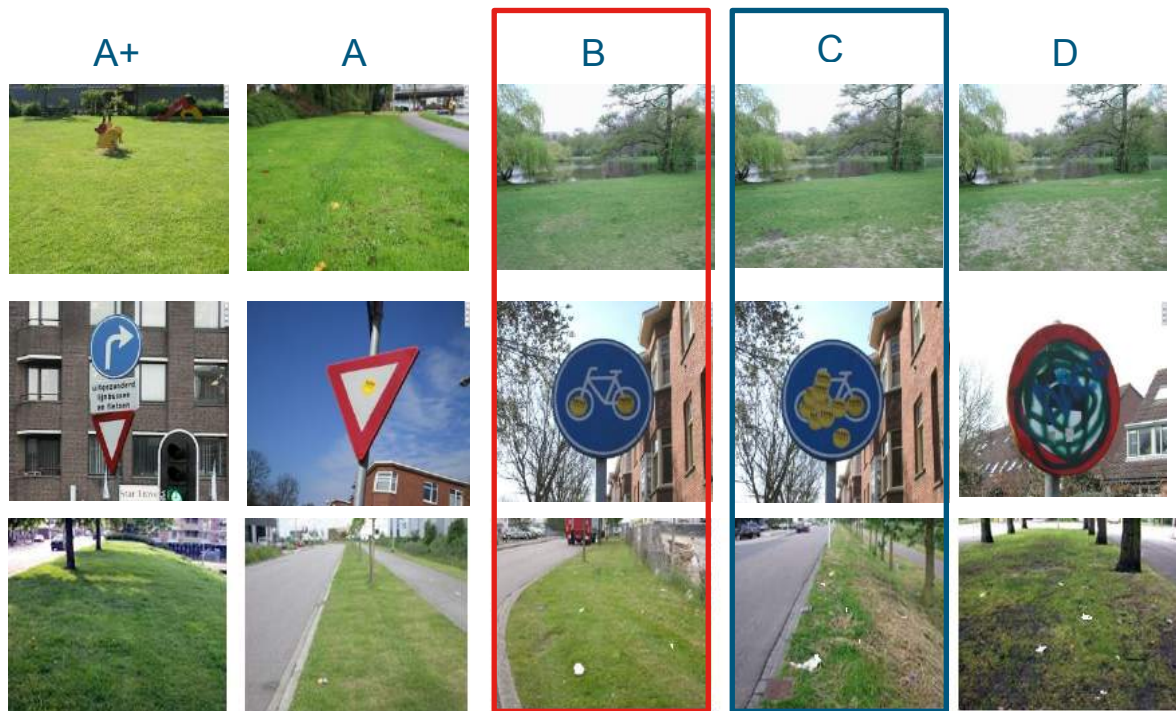
In totaal levert dit scenario €115.000 op ten opzichte van het nulscenario. Dit zit vooral in de exploitatie, voor de investeringen is er nagenoeg geen verschil.

Consequenties

Het scenario gaat uit van een verdere teruggang in de beeldkwaliteit. De tevredenheid loopt terug.

De gevolgen zijn zichtbaar op straat: deze heeft voordat wordt ingegrepen een sobere uitstraling en bevat veel schades. Het is op dit niveau niet acceptabel om achterstanden op te lopen; dan wordt het onveilig en zakt de gemeente door de bodem van een acceptabel kwaliteitsniveau.

De openbare ruimte draagt hiermee niet speciaal bij aan een toeristisch aantrekkelijk gebied hoewel de parels van de gemeente nog op een redelijk niveau blijven. De openbare ruimte op C-niveau heeft geen toegevoegde waarde voor het werelderfgoed. Voor de economie zijn de wegen voldoende veilig en de bereikbaarheid is niet in het geding.



Figuur 7: Scenario 3

4.3.5 Scenario 4: Alles op C-niveau

Het scenario

- De openbare ruimte zal achteruit gaan tot het basisniveau; dit is niet mooi maar wel veilig en kapitaalvernietiging wordt voorkomen.
- Ook de parels worden alleen op een sober basisniveau onderhouden

Financiën

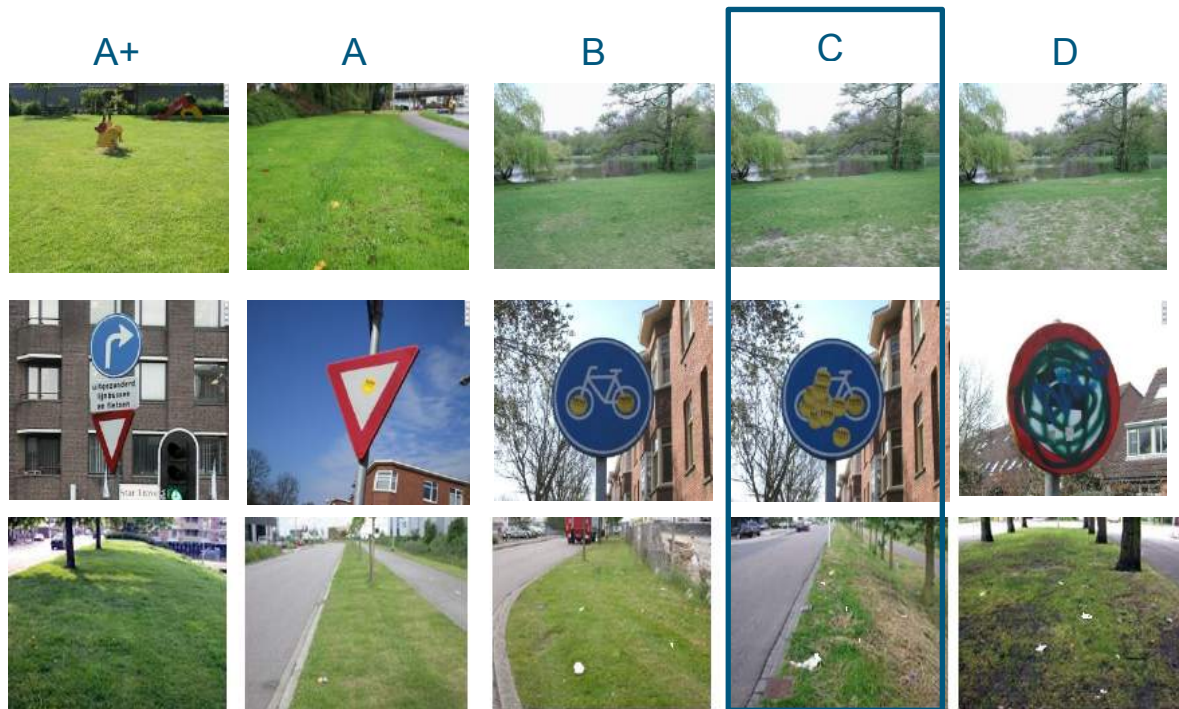
In totaal levert dit scenario €130.000 op ten opzichte van het nulscenario. Dit zit vooral in de exploitatie, voor de investeringen is er nagenoeg geen verschil.

Consequenties

Het scenario gaat uit van het basisniveau. Veiligheid (technische kwaliteit) is leidend en er zal minder tevredenheid zijn over de openbare ruimte bij de bevolking.

Er is voor het ingrijpen sprake van een matige, sobere situatie. Daarmee is de ruimte om eventuele problemen binnen budget op te vangen zonder dat er onveilige situaties ontstaan zeer beperkt. Er is in de hele gemeente geen ruimte voor fouten: het onderhoud moet tijdig en juist worden uitgevoerd om niet door de bodem van het kwaliteitsniveau te zakken.

De openbare ruimte draagt niet speciaal bij aan een toeristisch aantrekkelijk gebied en is ook geen toegevoegde waarde voor het werelderfgoed. Voor de economie zijn de wegen voldoende veilig en de bereikbaarheid is niet in het geding.



Figuur 8: Scenario 4



5 Conclusie en ontwikkelagenda

Conclusie

Uit de workshopresultaten hebben wij geconcludeerd dat het huidige kwaliteitsniveau in grote lijnen voldoet aan het ambitieniveau. Dit zou er voor pleiten om te kiezen voor het nulscenario: handhaving van het huidige B/C-niveau. Dit is ook in lijn met de eerdere keuze van de raad om het kwaliteitsniveau iets te verlagen richting dit niveau.

Vanzelfsprekend is de keuze echter aan de Raad. Afhankelijk van het gekozen scenario is er extra geld nodig voor de exploitatie, voor het nulscenario is dat (indicatief) ca €60.000. Voor vervangingen is ongeacht het niveau structureel een bedrag van ca € 180.000 nodig. Deze bedragen zijn gebaseerd op de huidige kennis van het areaal en hier zit nog een ruime onzekerheidsmarge in.

Het is aan de gemeenteraad om hierin een keuze te maken.

Ontwikkelagenda

De gemeente Beemster heeft met dit traject een eerste beeld gekregen van de kwaliteit van de openbare ruimte. Met de keuze voor een kwaliteitsniveau is het voor beheerders zaak om door middel van beheerplannen grip te krijgen op de onderhoudsmaatregelen en de vervangingen die in de komende jaren nodig zijn.

Alleen met actuele beheersystemen; een actueel beheerplan en voldoende financiën op het juiste moment kan de beheerder goed sturen op de kwaliteit. Hij zorgt dat er geen onderhoudsachterstanden optreden op de langere termijn.

De noodzakelijke plannen kunnen gemaakt worden met de volgende informatie:

1. Kwaliteitsniveau;
2. Areaal op orde;
3. Systemen functioneel;
4. Planvorming en financiële raming;
5. Risicoanalyse en prioritering van maatregelen.

De volgende zaken zijn nodig om deze plannen te kunnen maken:

- Inventariseren en inspecteren meubilair
- Inventariseren en inspecteren sportvelden en exacte gebiedsafbakening
- Inspecteren bruggen en duikers
- Opstellen beheerplannen voor alle disciplines.